

JEZUS PRZYBYWA UROCZYŚCIE DO JEROZOLIMY

EWANGELIA WEDŁUG ŚW. MARKA (MK 11, 1-11)

¹ Gdy się zbliżali do Jerozolimy, do Betfage i Betanii na Górze Oliwnej, posłał dwóch spośród swoich uczniów ² i rzekł im: «Idźcie do wsi, która jest przed wami, a zaraz przy wejściu do niej znajdziecie uwiązane ośle, którego jeszcze żaden człowiek nie dosiadał. Odwiążcie je i przyprowadźcie tutaj. ³ A gdyby was kto pytał, dlaczego to robicie, powiedzcie: Pan go potrzebuje i zaraz odeśle je tu z powrotem». ⁴ Poszli i znaleźli ośle przywiązane do drzwi z zewnątrz, na ulicy. Odwiązali je, ⁵ a niektórzy ze stojących tam pytali ich: «Cóż to ma znaczyć, że odwiązujecie ośle?» ⁶ Oni zaś odpowiedzieli im tak, jak Jezus polecił. I pozwolili im. ⁷ Przyprowadzili więc ośle do Jezusa i zarzucili na nie swe płaszcze, a On wsiadł na nie. ⁸ Wielu zaś słało swe płaszcze na drodze, a inni gałązki ścięte na polach. ⁹ Ci zaś, którzy Go poprzedzali i którzy szli za Nim, wołali: «Hosanna! Błogosławiony Ten, który przychodzi w imię Pańskie. ¹⁰ Błogosławione królestwo ojca naszego, Dawida, które nadchodzi. Hosanna na wysokościach!» ¹¹ Tak przybył do Jerozolimy i wszedł do świątyni. Obejrzał wszystko, a że pora była już późna, wyszedł razem z Dwunastoma do Betanii.

KOMENTARZ

ww. 1-2. *Gdy się zbliżali do Jerozolimy, do Betfage i Betanii na Górze Oliwnej, posłał dwóch spośród swoich uczniów i rzekł im: «Idźcie do wsi, która jest przed wami, a zaraz przy wejściu do niej znajdziecie ośle uwiązane, na którym jeszcze nikt z ludzi nie siedział. Odwiążcie je i przyprowadźcie tutaj!»*

Jerozolima w Ewangelii według św. Marka często jest wymieniana w kontekście wrogim Jezusowi jako siedziba Jego przeciwników (Mk 3,22; 7,1) i miejsce męczeńskiej śmierci Jezusa (Mk 10,33). Obok Jerozolimy są wzmiankowane miejscowości Betfage i Betania, które położone są w pobliżu Jerozolimy. Wzmianka o Górze Oliwnej ma głęboki wydźwięk teologiczny osadzony w kontekście prorocत्व starotestamentowych. Według proroka Ezechiela chwała Pańska przenosi się ze świątyni na Górę Oliwną (Ez 11,23), zaś prorok Zachariasz umieszcza na Górze Oliwnej scenę eschatologicznego sądu (Za 14,4). Ewangelista Marek na Górze Oliwnej sytuuje mowę eschatologiczną Jezusa (Mk 13,3), przepowiednię o zaparciu się Piotra (Mk 14,26-31) i modlitwę w Getsemanii (Mk 14,32-42).

Nakaz Jezusa skierowany do dwóch uczniów winien być postrzegany w świetle prorocत्व Zachariasza, według którego Mesjasz w czasach ostatecznych uroczyście wjedzie do Jerozolimy na źrebięciu oślicy: „Raduj się wielce, Córo Syjonu, wołaj radośnie, Córo Jeruzalem! Oto Król twój idzie do ciebie, sprawiedliwy i zwycięski. Pokorny – jedzie na osiołku, na oślątku, źrebięciu oślicy” (Za 9, 9). Motyw źrebięcia oślicy widoczny jest także wyraźnie w błogosławieństwie Jakuba skierowanym do Judy: „Przywiąże on swego osiołka w winnicy i źrebię ośle u winnych latorośli. W winie prac będzie swą odzież, i w krwi winogron – swą szatę” (Rdz 49, 11).

Jezus formułuje nakaz wobec posłańców w trybie rozkazującym (idźcie, odwiążcie, przyprowadźcie, powiedzcie) podkreślając swój autorytet i godność mesjańską. Informacja o tym, że źrebię nie było jeszcze dosiadane przez żadnego człowieka, wiąże się z wymogami wobec zwierząt ofiarnych, które nie mogły być wcześniej używane przez człowieka (Lb 19, 2; Pwt 15, 19; 21, 3).

w. 3. **«A gdyby was kto pytał, dlaczego to robicie, powiedzcie: Pan go potrzebuje i zaraz odeśle je tu z powrotem».**

W kolejnej instrukcji dla swoich posłańców Jezus używa wobec siebie terminu Pan (gr. *Kyrios*). Tytuł ten występuje tylko 1 raz w Ewangelii Markowej. Jest to tytuł chrystologiczny wskazujący na boską godność Jezusa. Zapewnienie Jezusa o zwrocie zwierzęcia właścicielowi niweluje ewentualne zarzuty o jego bezprawnym przywłaszczeniu.

ww. 4-6. **Poszli i znaleźli osłę przywiązane do drzwi z zewnątrz, na ulicy. Odwiązali je, a niektórzy ze stojących tam pytali ich: «Co to ma znaczyć, że odwiązujecie osłę?» Oni zaś odpowiedzieli im tak, jak Jezus polecił. I pozwolili im.**

Uczniowie wykonują polecenie Jezusa z pokorą i skrupulatnością. Charakteryzuje ich posłuszeństwo Jezusowi i całkowite zaufanie Jego słowu. Stają się w ten sposób współpracownikami Pana, doświadczając, jak Jego słowo realizuje się w konkretnym życiu. Zgodnie ze wskazówkami Jezusa znajdują oni osłę przywiązane do drzwi, które stoi na ulicy. W wielu miasteczkach Palestyny za czasów Jezusa drzwi domów wychodziły na wspólny dziedziniec lub bezpośrednio na drogę. Odwiązanie przez uczniów młodego osła, który nie był jeszcze dosiadany przez człowieka, budzi zdziwienie obserwatorów tego zdarzenia. W tym kontekście zrozumiałe jest ich pytanie o znaczenie tej czynności. Odpowiedź posłańców Jezusa ponownie wskazuje na całkowite zawierzenie słowu Pana i Jego poleceniu. Pozwolenie ludzi na odwiązanie i odprowadzenie osiołka do Jezusa może wskazywać na ich uprzednią znajomość Mistrza z Nazaretu.

w. 7. **Przyprowadzili więc osłę do Jezusa i zarzucili na nie swe płaszcze, a On wsiadł na nie.**

Uczniowie przyprowadzają młode zwierzę do Jezusa. Po zarzuceniu płaszczy na osiołka Jezus zasiada na nim. Ewangelista nie używa greckiego terminu *epibaino* (osiadłać), który lepiej pasowałby do kontekstu, lecz czasownik *kathidzo* (zasiadać). Pojęcie to często jest używane w Septuagincie (greckie tłumaczenie Starego Testamentu) na oznaczenie czynności zasiadania na tronie króla, sędziego bądź syna królewskiego. Jego użycie w tekście Ewangelii wskazuje na królewską godność Jezusa i uroczysty charakter dokonywanych czynności.

w. 8. **Wielu zaś słało swe płaszcze na drodze, a inni gałązki ścięte na polach.**

Słanie płaszczy na drodze i rzucanie gałązkami znane jest w tradycji starotestamentowej (Ps 118,27; 1 Mch 13,51; 2 Mch 10,7) w odniesieniu do władców. W 2 Krl 9,13 przed Jehu, który został obwołany królem, okrycia są słane na drodze: „Wtedy pospiesznie zdjęli swoje okrycia, rozesłali je pod nim, na samych stopniach, zatrąbili i ogłosili: «Jehu jest królem!»”

Słanie płaszczy na drodze, którą Jezus wkracza do Jerozolimy może być interpretowane jako gest czci i hołdu wobec króla. Odpowiada to dalszej narracji Markowej, gdzie napis na krzyżu stwierdzający winę Jezusa brzmi: „Król Żydów” (Mk 15,26). Terminy „wielu” i „inni” wskazują na dużą grupę osób, która uczestniczy w tym wydarzeniu.

w. 9-10. **A ci, którzy Go poprzedzali i którzy szli za Nim, wołali: «Hosanna! Błogosławiony Ten, który przychodzi w imię Pańskie. Błogosławione królestwo ojca naszego Dawida, które przychodzi. Hosanna na wysokościach!»**

Osoby towarzyszące Jezusowi w jego tryumfalnym wjeździe do Jerozolimy witają Jezusa słowami Psalmu 118 (Ps 118, 25-26). Psalm 113-118 zwane Wielkim Hallelem były śpiewane w okresie Święta Paschy. Tekst Ps 118, 25-26 złożony jest z dwóch wierszy obramowanych refrenem „Hosanna”. Termin „hosanna” (hebr. *hosza-na*) oznacza „wybaw, proszę”. Tekst Psalmu w odniesieniu do Jezusa staje się aklamacją ludu wobec Jego mesjańskiej godności.

Jezus jawi się jako Boży Posłaniec przynoszący zbawienie. Słowa „Błogosławiony Ten, który przychodzi w imię Pańskie”, były wypowiedziane przez kapłanów wobec pielgrzymów przybywających do świątyni jerozolimskiej i odbywających procesję wokół ołtarza. W kontekście drugiej Ewangelii słowa ta są powitaniem Jezusa – Mesjasza i Króla, który przybywa do Miasta Dawidowego – Jerozolimy. Wyrażenie „Hosanna na wysokościach” może nawiązywać do Ps 148,1: „Chwalcie Pana z niebios, chwalcie Go na wysokościach”. Termin „na wysokościach” odniesiony jest do miejsca przebywania Boga.

w. 11. *Tak przybył do Jerozolimy i wszedł do świątyni. Obejrzał wszystko, a że pora była już późna, wyszedł razem z Dwunastoma do Betanii.*

Ewangelista mocno akcentuje, że Jezus zaraz po przybyciu do Jerozolimy wchodzi do świątyni. W Ewangelii Mateusza (21,12-13) i Łukasza (19,45-46) zaraz po wkroczeniu Jezusa do świątyni ma miejsce epizod wypędzenia przekupniów. Marek poprzedza to wydarzenie (tzn. wypędzenie przekupniów) opisem sceny o przekłęciu drzewa figowego (Mk 11,12-14). Jezus wstępuje do świątyni w otoczeniu Dwunastu Apostołów, którzy mają stać się świadkami przyszłych wydarzeń zbawczych. W godzinach wieczornych Jezus powraca ze swymi uczniami z Jerozolimy do Betanii do domu Łazarza, Marty i Marii.

MEDYTACJA

Uroczystych słów „Hosanna na wysokościach!” nie można oddzielić od złowieszczących słów: „Ukrzyżuj, ukrzyżuj Go!”. Widać tu dramat człowieka rozdartego pomiędzy dobrem i złem. Tak bardzo potrzeba człowiekowi Przewodnika, Mistrza, Zbawcy. Jezus uroczyście wkraczający do Jerozolimy i przybytku Bożego pragnie tak samo wkroczyć do ludzkiego serca. Pragnie je przemienić i uświęcić. Chce, by Wielki Tydzień czynił człowieka wielkim i świętym. Jezus zaprasza każdego z nas na wędrówkę ze sobą przez cierpienie i krzyż do chwały zmartwychwstania. Tak bardzo pragnie, byśmy otwierali nasze serca na moc Ducha Świętego, który przypomina i naucza o tym, co najistotniejsze w życiu człowieka. Jezus potrzebuje nas. On pragnie nas posyłać jako swoich współpracowników do głoszenia Jego królestwa Miłości i Prawdy. Tak bardzo trzeba zaufać Jego woli. Trzeba mieć nadzieję i optymizm, mimo że ludzkie kalkulacje wskazują nieraz na zupełnie odmienne rezultaty. Nie można jednak być Jego świadkiem bez całkowitego zaufania Jego Słowu. On jest Panem, Królem, Mesjaszem, Zbawicielem, Potomkiem Dawida. On jest moją odpowiedzią na wszelkie zapytania. Jemu należy się cześć i chwała głoszona całym życiem. Niech nasze życie będzie dla Pana najpiękniejszym kobiercem uplecionym z wiary i dobrych uczynków. Niech zielone gałązki rozkwitają przed Jezusem naszą dobrocią i wyobraźnią miłosierdzia. Takimi chce nas widzieć Zbawiciel i Jego Matka w świętych dniach Paschy.

KONTEMPLACJA

Jezu

blasku wiekuistej chwały

pociecho duszy pielgrzymującej

milczeniem

wołam do Ciebie

jak długo

będzie zwlekał z nadejściem

*mój Pan
Przybądź do mnie ubogiej
przynieś radość i pokój
niech Twoja dłoń
uniesie mnie nad przepaścią
mego wątpienia
nie pozbawiaj mnie
nadziei która ma
wielką zapłatę
niech Twoja miłość
chroni mnie i strzeże
Spójrz Panie
na małe ziarenko piasku
niech nie błądzi
na rozległej pustyni świata
Miłośniku Życia
pokonaj śmierć
w sercach spowitych udręką
niech Anioł Pocieszenia
wypełni swoją misję...*

(Siostra Miriam, karmelitanka z Betlejem)

PYTANIA DO DZIELENIA

1. Jak wygląda moje przygotowanie do obchodu tegorocznych Świąt Wielkanocnych (Triduum Paschalnego)?
2. Jakie treści z przeżytych rekolekcji wielkopostnych najbardziej trafiły do mojego serca?
3. Co dokonało się w moim życiu w czasie tegorocznego Wielkiego Postu (przeżycie nabożeństw, rekolekcji wielkopostnych, postanowienia itp.)?